

creuessin l'un amb l'altre.⁷

DERIV.: *Borseguiner*; *borseguineria* (tots dos com a cast. en Nebr.), si bé la derivació en *-n-* escau més al català (i Evangelista usava com a cast. *borziguilero*).

¹ 'Ben poc s'hi adiu la falda llarga' (l'ed. 74, o entenenent-ho no puntua ni separa). — ² En les Corts de Valladolid d'aquella data: «por el par de los çapatos de cordován --- et por el par de las *borzequinas* de cordován, 7 mrs.» (cita de Castro, *RFE* VIII, 343), «por cosser el par de las *borzequias* et ssolarlas nuevamente, 6 drs.» (cita de Tilander, *RFE* XXII, 124). — ³ Des de 1508 i freqüent en els millors clàssics del S. XVI, després reemplaçat per *sivaletto*. Zaccaria, com a hispanisme, citant *borzequi* en Pz. de Guzmán, c. 1440, i els dialectals *borzechinus* en uns estatuts piemontesos de 1582, nap. *bordacchè*, flor. *brodochei*. Tenia *-z-* sonora (Oudin, Prati). — ⁴ Com que diu *AlcM* que s'usa una forma *brodeguí*, sembla que a l'Alt Aragó aquesta *-d-* no sigui el resultat d'una antiga *-z-* sinó manlleu del francès o bé deguda a la mateixa etimologia popular, *brodar*, que en aquest. — ⁵ Dades completades posteriorment per la monografia suïssa de Kurt Zangger (amb formes com *brussequin*), «Contribution à la terminologie des tissus en anc. français», Bienne, 1945. — ⁶ *PALC* tradueix *borzegui* (118a24) per *iltimáq*, *-quit*, i *borziguiner* simplement pel mossarabisme *çapatair*. Res tampoc de semblant en els articles de sentit anàleg de *RMA*. (car «ocrea. *bullúq*, pl. *baláliq*, és ben diferent). — ⁷ L'arrel *rzaq* té sentits inconnexos (no hi ha *rzk*). És arbitrària la idea de Dozy que l'espanyol pogués afegir un prefix àrab *mo-* (l'exemple que en cita és cosa errònia). — ⁸ Fins i tot podria defensar-se un supòsit, bastant més arbitrari, que l'àr. *šarki* 'cuiro assaonat' donés *borseguí* encreuant-se amb un *mu-sequí* d'altre origen. Però ignoro del tot quina pogués ser l'etimologia d'aquest, i de tota manera no deu ser àrab car llavors hauríem de tenir no *s-* sinó *ç-* en aragonès i en portuguès antic. Hi ha tendència natural a cercar l'origen en un diminutiu germànic en *-kin*; per ventura un b-al. ant. **mūthikīn* 'mos, mossadeta' (derivat de *mūth*, forma b-alemanya de *munth* 'boca')?, i amb *-s-* per influència del fr. *mus*, *museau*. Idea sostenible quant a *mu-sequí* nom d'armadura, però problemàtica, i que fóra en va de seguir sense més guies.

Borsista, V. *bossa*

BORUMBALLES, 'encenalls', mot valencià, alteració d'una forma més antiga *boruballes*, a les Illes *burbaies*; sembla haver significat primer 'tripès, budellam', sentit amb el qual apareix un BURBALIA en una glossa llatina; potser relacionat amb el mot fr. i oc. *bourbe* 'fanguer, indret llotós', oc. dial. *bourbalho* 'fanguissar, pòsit'. □ 1.ª doc.: c. 1500 i 1575.

En el *TbPu*, valencià d'OPou d'aquesta data: «les *barrumballes*: ramentorun crines pampinati» (p. 153); en el Carles Ros «*barumballes*: virutas»,

d'on passa als diccs. val. posteriors («*baru-*: acepilladuras o virutas», Escrig, 1851, etc.). Però es mantenen també formes amb vocal inicial de timbre posterior: «tota la seua campanya --- no passa d'ésser un foc de palletes, perquè de *burumballes* seria concedir-li massa intensitat», Ed. Martínez Ferrando («El Camí», 9-ix-33); J. G. M.: *borumballa* (ib. 14-iv-34), també *baru-*, em deia el 1935; «*borrumballes* de fuster», MGadea, *T. del Xè* (1, 109, 279); a Cullera *bolumballa* (*AlcM*).

Sembla, però, que en algun punt del dialecte català central es vagi usar una variant sense nasal, sens dubte de forma més primitiva, si bé amb el sentit de 'menudall, genteta': «ella enganya els fadrinets / de la primera volada: / festeja dotze fadrins / en sense la *burruballa*» (Milà, *Romllo.*, 446), i no és gaire diferent d'aquest (si bé més aviat en el sentit de fotesses, menuderies) el que figura en c. 1500 en el *Somni de Joan Joan*, valencià («gent que en lo seu dir fan fonament de *barrumballes*»), mentre que seria 'grop de la fusta' en un altre doc. valencià de 1665, *barrumball* 'rama seca d'encendre foc' a Valls (*AlcM*). Potser des del valencià va passar al murcià *burumballa* (GSoriano); si allí hi ha variants amb *f-* no podem assegurar gens que no siguin degudes a la fonètica sintàctica (*lah bákah* 'las vacas' allí es pronuncia la *jákah*).¹

El que resoltament és més antic és la forma de les Illes. A Mallorca 'flocs o encenalls de fuster' és *bur-baya* (Alcover, *BDLC* III, 14) i també a Eivissa (PzCabrero), i allà té així mateix el sentit de 'una classe de fideus plans i amples'. L'etimologia ja la va indicar Moll (1928) en el seu Supl. al *REW* remetent al número 1400 del M-L., on aquest feia venir l'oc. mod. *bourbaio* del mot BURBALIA que amb la definició «intestina majora» figura només en una glossa llatina de data poc antiga (*CGL* v, 173.4). Aquest, segons el *TdF*, no sembla ser més que llemosí, *bourbalho* «amas de bourbe, lie, sèdiment».

Si enfoquem l'aspecte semàntic, partint de l'embofic, o cabdellament, del 'budellam' o 'tripès', es pot passar fàcilment a les volutes dels encenalls (cf. el cat. *embull* i *embullar* que justament semblen venir de *NOTULUM* 'intestí') i d'aquest als altres sentits desvaloratius que hem assenyalat en la nostra llengua. També seria possible d'arribar a 'triperia (amb matèria fecal)' des de 'fanguer, amuntegament de llot'; per tant és possible que el punt de partida en definitiva sigui el fr. *bourbe*, prov. *buerbo*, 'fangam', com donen a entendre el *REW* i la bibliografia que cita aquest (cf., de més a més, el breu article de Walde-H.), mot molt antic en la llengua [S. XII] i d'amplíssima difusió dialectal, més en els parlars i textos del Nord que del Migdia, i que hom ha cregut, per bé que sense seguretat, d'origen cèltic (se li troba, en efecte, enllaç indoeuropeu, i bona base en el cèltic insular).²

L'evolució fonètica de BURBALIA fins a arribar a la forma valenciana no presenta dificultat. Degué haver-hi anaptixi, primer, en **boruballa* (cf. la variant del *Romancerillo* i la murciana), i després repercussió o anticipació de la líquida, dissimilada finalment en